

Het Calvinisme stond van ouds bekend als een macht, die vanzelf organisatorische talenten wakker riep.

Daarenboven is organisatie een der voornaamste eischen van onzen tijd.

Indien er dan een organisatie kon worden uitgedacht als boven werd bedoeld, zouden wij zoowel in de lijn der Gereformeerde traditie als in die van onzen tijd werken.

De Reformatie, welke wij behoeven, moet door het hart der geloovigen heengaan, moet geleid worden door mannen van diepgaande studie en erkende bekwaamheid, moet te baat nemen het middel, dat geheel strookt met het karakter onzer beginselen en waarvan thans de wereld zich bedient op een wijze, dat wij herinnerd worden aan het woord van onzen Heiland: „de kinderen dezer wereld zijn voorzigtiger dan de kinderen des lichts in hun geslacht“, n.l. een niet ons Gereformeerde leven knellende, maar zich daarbij aanpassende organisatie.

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

Wat gesproken is.

Maar dit is het wat gesproken is door den Profet Joel....

Want David zegt van hem....

Want David is niet opgevaren in de hemelen, maar hij zegt....

Hand. 2:16, 25a, 34a.

Wat moet aan de gemeente gepredikt worden? Waardoor wordt de ziel der hoorders het meest geraakt?

Zullen wij komen enkel en alleen met het Woord des Heeren, en de heerlijkheid van dat Woord ontsluiten, of moet de dienaar des Evangelies uit de diepten van eigen ervaring putten, en daarvan „het volk, dat vergaderd is“, laten drinken?

Ook dit is tegenwoordig een vraag.

Een vraag ook der zgn. jongeren.

Een vraag, die verband houdt met den drang naar mystiek, en het roepen om meer beleving, en de begeerte naar „levenswerkelijkheid in de prediking“, en een vraag, die we niet mogen voorbij gaan. Wat hebben wij te prediken? Onze ervaring van den levenden Christus, roept de een. Het Woord Gods, zegt de ander....

Wat zegt de Schrift zelf?

In den Bijbel worden niet veel preeken meegegeeld. Slechts een enkele, en die zou in onze dagen.... wellicht niet voldoen. En een dier weinige preeken is de Pinksterrede van Petrus op den Pinksterdag, die ons zeker wel als voorbeeld dienen kan. Want, op welk een heerlijk Zondag wordt deze prediking uitgesproken! Het is een dag van het rijkste geestelijk leven.

De rivier Gods is vol water.

De apostelen zijn vol van den Heiligen Geest. 's Heeren Geest is krachtig over hen.

De golfslag van het innerlijk leven is sterker dan ooit.

Het nieuwe leven bloeit en breekt uit in schoone kracht.

Alle zielen zijn vervuld van Christus' gaven, en de ervaring is zoo rijk, en er wordt zooveel genoten, en de Heere doet zoo machtig veel aan de zielen....

Op dien dag spreekt Petrus tot de schare.

In dat uur is nog beter.

En wat doet hij dan?

O, indien ooit, was er toen reden om uit de volle ervaring van het gemoed te getuigen, en indien ooit, was toen de gelegenheid schoon om eigen zielevolheid te openen, en voor de verbaasde schare uit te storten. Toen was het de tijd om te vertellen wat God in het hart wrocht, en niemand onzer zou het Petrus kwalijk kunnen nemen, wanneer hij uitroepen had: „Dezen zijn niet dronken, maar wij zijn vervuld met den Geest Gods, en dit is in ons geschied, en dat hebben wij ervaren, en....“

Preekt Petrus zoo?

Geeft hij, die overvloedig dronk uit den stroom des Geestes, eigen ervaring aan de schare? Neen! Petrus, de impulsieve Petrus, wiens aanleg allerminst droog of dordogmatisch of intellectueel-exegesisch was, denkt er niet aan, om de vraag der menigte te beantwoorden met zijn ziele-ontroering, maar hij brengt aan die menschen de Schrift.

Hij predikt hun het Woord Gods.

Dit is het wat door Joel gesproken is....

„Want David zegt van Hem“.

„Want David is niet opgevaren in de hemelen; maar hij zegt....“, en Petrus verklaart de uitstorting van den Heiligen Geest Gods, niet uit hetgeen in het heilighdom van eigen gemoed zich afspeelt (en wat zou Petrus veel te vertellen hebben), maar uit de profetie.

Hij beroept zich op het oude Testament.

Hij geeft tekstuitleg.

Schriftontsluiting in den besten zin van het woord, en in die Schriftontvouwning buigt hij zich onvoorwaardelijk voor de autoriteit van het Woord Gods, en ziet in de Oud-Testamentische psalmodie

het goddelijk programma voor den Christus, dat in Zijn lijd en verhooring moest vervuld worden.

En.... in die Schriftverkundiging preekt Petrus den Christus.

Jezus is het onderwerp Zijner prediking.

Hij brengt niet den mensch, ook niet den vromen mensch.

Hij houdt geen tentoonstelling van wat aan hem gebeurd is, en voert geen hem bekende godzalige discipelen ten tooneele, maar hij predikt den Heiland, van Wien hij een getuige is.

En dan den Christus der Schriften.

Zoo werkt de Geest Gods.

Neen, de Heilige Geest maakt niet los van het Woord, en trekt ons niet van den Heiland der Schriften. Al wie dat beweert, en het spreken uit de zielserfaring als het echte kenmerk des Geestes beschouwt, kent de Pinksterhistorie niet. En ieder, die de absolute gebondenheid aan het Woord veroordeelt als belemmerend voor de vrijheid des Geestes, zette zich aandachtig onder de preek van Petrus, die zeker wel vol was van het leven en de werking des Troosters.

De Geest des Heeren bindt aan de Schrift.

Hij voert ons altoos tot het Woord terug.

Hij buigt ons voor het getuigenis Gods.

Hij brengt ons tot erkenning van Zijn gezag, en wie waarlijk vervuld is met Zijn licht en vrede, laat zich zinken op de Schrift, die Zijn werk is, en waarin Zijn stem klinkt, en waarvan Christus het middelpunt vormt.

Geest en Schrift zijn geen tegenstellingen.

Zeker, de Bijbel zonder de innerlijke werking des Geestes baant u niet ter zaligheid, doch de Geest leidt altoos weer tot dat Woord, dat ons wijs maakt ten eeuwigen leven.

Hoe moet gepredikt worden?

Laat Petrus' Pinksterrede u het antwoord geven.

Ge wordt tevens onderricht over de leiding des Geestes.

En bij alle, alle waardeering voor het leven der ervaring, en bij hartelijke erkenning van de noodzakelijkheid der „mystiek“, leert gij steeds dieper verstaan, dat er geen bevinding mogelijk is, zonder onderworpenheid aan hetgeen gesproken en geschreven is.

De vrucht des Geestes is Schriftaanvaarding.

Het leven des Geestes openbaart zich in Woord-onderwerping.

Als uw Heiland gedoopt is met den Geest, en dat niet met mate, weerstaat Hij Satan enkel met het majestueuze: „Daar staat geschreven!“

K. D.

KERKELIJK LEVEN.

Gemeentevergaderingen.

III.

Men zou de vraag kunnen stellen, of voor het in ons vorig artikel genoemde doel gemeentevergaderingen noodig zijn.

Kan bewaring en versterking naar binnen met verdediging en bevestiging naar buiten ook niet op andere wijze, en dan wellicht beter, worden bereikt?

Zou men niet liever openbare debatvergaderingen organiseren, waar de tegenstander wordt uitgenodigd en in krachtig betoog zijn contra door ons pro wordt weerlegd?

Is het niet beter om zoo openlijk den vijand tegemoet te treden en hem in het aangezicht te weerstaan?

Er ligt inderdaad in zulk een aanvallend optreden iets heroïeks, dat met het militante karakter van het christendom harmonieert. De eerste christenen konden, wilden zij in de wereld gehoor vinden, niet anders optreden. Paulus zoekt de Joden en heidenen op en weersprekt ze in het aangezicht.

Wij kunnen ons voorstellen, dat ook nu nog de conjectuur er voor zulk een optreden komen kan in bepaalde gevallen. Maar het als regel te stellen achten we niet gewenscht.

Ten eerste, omdat bij zulk een tactiek de leiding ons zoo licht ontglipt en wij gedwongen worden daar aan te vallen, waar de vijand zijn versterkingen opwerpt.

Ten tweede, omdat we, in de wereld optredend, in aanraking komen met den boosen invloed van den „Geist der stels verneemt“ en er om dien met vrucht te weerstaan, meer dan gewone talenten noodig zijn. Aan het publiek optreden in een vergadering, wier stemming aan onze beginselen antipathiek is, zijn zoo groote bezwaren verbonden, dat alleen buitengewone slagvaardigheid hier iets goeds kan uitwerken.

En daarbij komt dan nog, dat in vele gevallen niet de kracht van argumenten, maar de kwinkslag en de handigheid voor een oogenblik den doorslag geven en het succes van den avond u doen ontgaan.

Van openbare vergaderingen kan ongemeene kracht uitgaan, maar ter bezieling en saambinding van gelijkgezinden, die bijeengebracht door één gedachte, verbonden door één ideaal, daarin nu gemeenschappelijk worden gesterkt en bevestigd.

Juist waar we geestelijk staan in het teken van den afval, zijn naar het ons voorkomt openbare debatvergaderingen ter verdediging van het christelijk geloof of van bepaalde strijdpunten niet aan te bevelen.

Wellicht ware er nog iets te zeggen voor een arbeid als van de Roomsche Canisius-vereeniging, die verdedigingsgeschriften uitgeeft en schriftelijk propaganda maakt. Immers het geschreven woord is duurzamer en meer geschikt voor rustige beoordeeling dan het gesprokene.

Maar toch zouden we wel eens een statistiek willen zien — gesteld die ware te geven — van de vrucht op dit werk.

We vreezen, dat het niet zou meevallen. Men voelt dus wel, dat we groote beteekenis hechten aan de omstandigheid, dat in een gemeentevergadering bijeenkomen menschen, die gevoelen, dat ze in zekeren zin bijeenhooren. Dat legt al dadelijk een band en geeft een eenigszins gewild karakter aan de samenkomst. Het woelige, dat politieke vergaderingen zoo dikwijls kenmerkt, kan hier geheel achterwege blijven. Men is bijeen als zonen en dochteren van één huis, als broeders en zusters.

De leden der Kerk zijn dus in de eerste plaats de gerechtigden, om zulk een gemeentevergadering bij te wonen. De belijdende leden en de doopleden boven zekeren leeftijd of van een bepaalde ontwikkeling. Wij denken aan hen, die M. U. D. O., Middelbaar of Voorbereidend Hoozer Onderwijs ontvangen. En van de belijdende leden natuurlijk niet alleen de broeders, maar ook de zusters.

Voorts zouden we den toegang niet willen weigeren aan leden van zusterkerken.

Indertijd kwam bij ons het verzoek in van leden der kerken in de omgeving van onze gemeente, die gaarne de vergadering wilden bijwonen. Wij hebben dat toen niet geweigerd. En er is van die vrijheid gebruik gemaakt.

En ook zouden we niet willen verhinderen, dat niet-leden onzer Kerk door leden werden geïntroduceerd. Maar de deuren open te zetten voor een ieder, achten we niet gewenscht.

Reeds de introductie, waarvan we gewaagden, kan gevaarlijk worden. Wanneer ze op wat groote schaal plaats heeft, kan het karakter der samenkomst als gemeentevergadering er door worden geschaad, en de stemming er door worden beïnvloed op een wijze, die het doel doet missen.

Maar dit zou zeker geschieden, indien zonder eenige keur aan een ieder toegang werd gegeven.

Het is voorgekomen, dat eenige Mormonen de menschen rond hen onrustig maakten, en zich voor anderen zeer hinderlijk gedroegen. Dit zal in de meeste gevallen kunnen worden voorkomen door den eisch te stellen van introductie. Dan is er althans een zekere waarborg, dat geen ongewenschte vreemdelingen binnenkomen.

Maar al deze bezoekers, die als gasten moeten worden beschouwd, mogen wel luisteren, doch niet spreken. Het kan alleen aan de belijdende leden der Kerk worden toegestaan om aan de discussie deel te nemen. Dat volgt noodzakelijk uit het karakter der gemeentevergadering.

Het is een vergadering van en voor de gemeente.

Wij zouden de zusters van het recht om het woord te voeren, niet willen ontsluiten. Hoe men het verbod, dat de vrouw in de gemeente spreke, ook opvatte, het geldt zeker niet van deze gemeentevergaderingen. Waarom zou een broeder in een vergadering, die zulk een huishoudelijk karakter draagt, wel iets mogen vragen, en een zuster niet? Gemeentevergaderingen hebben met de regeering der Kerk niets uitstaande. Er wordt niet gestemd. Er worden geen beslissingen genomen. Er is alleen een vrije gedachtenwisseling. Zelfs wie de vrouw op de meest bescheiden plaats wil houden, kan daartegen geen bezwaar hebben. Wij hebben dan ook reeds meer dan één zuster opgewekt, om, als zij wat op 't hart had, haar schuchterheid te overwinnen en te spreken. Het ééne onderwerp zal de vrouw allicht meer tot spreken uitnodigen dan het andere. Maar dat is bijzaak. Het welslagen der gemeentevergaderingen hangt voor een groot deel ook hiervan af, of de vrouw zich op haar wijze daar zal doen gelden.

We zouden wel niet durven beweren, dat het publieke optreden der vrouw in onze vertegenwoordigende lichamen zooveel goeds heeft gedaan.

Misschien is de tijd nog te kort om van ervaring te spreken en is het verschijnen der vrouw in Kamer, Staten en Gemeenteraad nog te sporadisch geweest om er een conclusie uit te trekken.

In ieder geval, we bemerken van het speciale optreden der vrouw in die kringen niet veel.

Maar van den invloed der vrouw in christelijke kringen hebben we meer verwachting. Hier is een les der historie. En die les zouden we niet gaarne door uitsluiting der vrouw veronachtzamen.

Hoe moet zulk een gemeentevergadering worden ingericht?

Daarover in een volgend artikel.

A.

J. G. K.

— Vrouwenkiesrecht in de Kerk.

Van Ds Van den Brink, predikant te Zandvoort, ontvingen wij het volgende schrijven:

Hooggeachte Redactie,

In uw „Pers-schouw“ wijdt gij een enkel woord van critiek aan de bekende besluiten van Brussel